

Nr 44.

Ankom till riksdagens kansli den 22 maj 1929 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av en mellan Sverige och Norge den 11 maj 1929 avslutad konvention angående vissa frågor rörande vattenrätten (svensk-norsk vattenrättskonvention) m. m.

Genom en den 11 maj 1929 dagtecknad proposition, nr 236, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, dels äskat riksdagens godkännande av en mellan Sverige och Norge den 11 maj 1929 avslutad konvention angående vissa frågor rörande vattenrätten (svensk-norsk vattenrättskonvention), dels föreslagit riksdagen att antaga förslag till lag om giltighet här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929 samt till lag med vissa föreskrifter angående tillämpningen här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929.

Berörda konvention och lagförslag äro av följande lydelse:

1) **Konvention.**

Hans Majestät Konungen av Sverige och Hans Majestät Konungen av Norge, vilka överenskommit att sluta en konvention angående vissa frågor rörande vattenrätten, hava för detta ändamål till sina fullmäktige utsett,

Hans Majestät Konungen av Sverige:

Sin Minister för utrikes ärendena,
Hans Excellens Ernst Trygger;

Hans Majestät Konungen av Norge:
Sin envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire i Stockholm Johan Herman Wollebæk;

vilka, därtill behörigen befullmäktigade, överenskommit om följande:

Konvensjon.

Hans Majestet Norges Konge og Hans Majestet Kongen av Sverige, som er kommet overens om å avslutte en konvensjon om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten, har i dette öiemed utnevnt til befullmektigede,

Hans Majestet Norges Konge:

Sin overordentlige sendemann og befullmektigede minister i Stockholm Johan Herman Wollebæk;

Hans Majestet Kongen av Sverige:
Sin utenriksminister, Hans Excellence Ernst Trygger;

hvilke, behörig befullmektigede, er kommet overens om følgende:

Konvention mellan Sverige och Norge angående vissa frågor rörande vattenrätten (svensk-norsk vattenrättskonvention).

Konvensjon mellem Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten (norsk-svensk vassdragsrettskonvensjon).

Konventionens omfattning.

Art. 1.

1. Denna konvention avser anläggning, arbete eller annan åtgärd i vattendrag inom det ena riket av beskaffenhet att därigenom vållas märkbar förändring i vattendrag inom det andra riket med avseende å djup, läge, riktning, vattenstånd eller vattenmängd eller förorsakas hinder för fiskens gång till skada för fisket inom detta rike.

2. Konventionen avser ock samfärdsel och flottning i vattendrag, som utgöra gräns mellan rikena eller som eljest sträcka sig genom båda rikenas områden eller som hava avlopp till sådana vattendrag.

3. Till vattendrag hänföras i denna konvention jämväl sjöar och andra vattensamlingar. Anläggning, arbete eller åtgärd, som avses i mom. 1, kallas i denna konvention företag.

Art. 2.

Innefattar ett företag överföring av vatten från ett nederbördsområde till ett annat, må vartdera riket påfordra, att frågan göres till föremål för särskilda förhandlingar mellan rikena, därvid dessa icke äro bundna av bestämmelserna i denna konvention. Såsom ett nederbördsområde anses hela det område, från vilket vattnet har gemensamt avlopp till havet.

Konvensjonens omfang.

Art. 1.

1. Denne konvensjon omfatter anlegg, arbeide eller annen foranstaltning i vassdrag innen det ene rike av den beskaffenhet at derved voldes merkbar forandring i vassdrag innen det annet rike med hensyn til dybde, leie, retning, vannstand eller vannmengde eller forårsakes hinder for fiskens gang til skade for fisket innen dette rike.

2. Konvensjonen omfatter også ferdsel og flötning i vassdrag som danner grense mellem rikene eller som for övrig faller innenfor begge rikers områder eller som har avløp til sådanne vassdrag.

3. Med vassdrag forståes i denne konvensjon også innsjøer og andre vannsamlinger. Anlegg, arbeide eller foranstaltning som omhandlet i pkt. 1 kalles i denne konvensjon foretagende.

Art. 2.

Omfatter et foretagende overføring av vann fra et nedbörrområde til et annet kan hvert av rikene forlange at spørsmålet gjöres til gjenstand for særskilte forhandlingar mellem rikene, hvorunder disse ikke er bundet av bestemmelsene i denne konvensjon. Som et nedbörrområde ansees hele det område fra hvilket vannet har felles avløp til havet.

Lagtilämpning.*Huvudregler.***Art. 3.**

1. Med iakttagande av bestämmelserna i denna konvention bedömes frågan huruvida ett företag må äga rum och villkoren därför enligt lagen i det rike, där företaget skall verkställas.

2. Med avseende å förhållandet mellan det andra riket och intressen inom detta ävensom mellan dessa intressen inbördes gäller lagen i detta rike.

*Likställighet mellan intressen.***Art. 4.**

Tillstånd till ett företag kan meddelas oberoende av om det strömfall eller den fasta egendom eller det samfärdsels- eller det flötningsintresse, för vars räkning företaget skall äga rum, hör till det ena eller det andra riket.

Art. 5.

Vid bedömande huruvida ett företag må verkställas skall hänsyn tagas till dess verkningar inom båda rikena. Som nytta av företaget anses dock i allmänhet allenast nyttan för det strömfall eller den fasta egendom eller det samfärdsels- eller det flötningsintresse, för vars räkning företaget skall äga rum.

*Ersättning.***Art. 6.**

Vad angår ersättning för skada och olägenhet till följd av ett företag gäl-

Lovanvendelse.*Hovedregler.***Art. 3.**

1. Under iakttagelse av bestämmelserne i denne konvensjon avgjøres spørsmålet om hvorvidt et foretagende kan iverksettes og på hvilke vilkår efter loven i det rike hvor det aktes iverksatt.

2. Med hensyn til forholdet mellem det annet rike og interesser innen dette og mellem disse interesser innbyrdes gjelder loven i dette rike.

*Likestilling mellem interesser.***Art. 4.**

Tillatelse til et foretagende kan meddeles uten hensyn til hvorvidt det vannfall eller den faste eiendom eller den ferdsels- eller den flötningsinteresse for hvis regning foretagendet aktes iverksatt hører hjemme i det ene eller det annet rike.

Art. 5.

Ved avgjørelsen av hvorvidt et foretagende kan iverksettes skal der tas hensyn til dets virkninger innen begge riker. Som fordel ved foretagendet ansees dog i almindelighet bare fordelen for det vannfall eller den faste eiendom eller den ferdsels- eller den flötningsinteresse for hvis regning foretagendet aktes iverksatt.

*Erstatning.***Art. 6.**

Hvad angår erstatning for skade og ulempe som følge av et foreta-

ler lagen i det rike, där skadan eller olägenheten uppstår. I fråga om åtgärd till förebyggande eller minskande av skada eller olägenhet gäller lagen i det rike, där åtgärden skall vidtagas.

gende gjelder loven i det rike hvor skaden eller ulempen opstår. Med hensyn til foranstaltning for å forebygge eller minske skade eller ulempe gjelder loven i det rike hvor foranstaltningen skal iverksettes.

Tidsbegränsning.

Art. 7.

Tillstånd till ett företag må meddelas för bestämd tid.

Tidsbegrensning.

Art. 7.

Tillatelse til et foretagende kan meddeles for bestemt tid.

Avgifter och fonder.

Art. 8.

1. Vad lagen i det rike, där företaget skall verkställas, innehåller i fråga om skyldighet att gälda avgifter eller nedsätta fonder, må, med iakttagande av bestämmelserna här nedan, tillämpas jämväl å strömfall och annan fast egendom i det andra riket, för vilkas räkning företaget äger rum. Till fond, som här avses, hänföres jämväl gottgjörelse för rådhetsen över sjö, som ej i sin helhet är underkastad äganderätt.

2. Avgifter och fonder, som avses i mom. 1, utgå till det rike, där företaget skall verkställas, och fastställas med hänsyn till intressen inom detta rike. Äro avgifter och fonder beroende av kraftökningens storlek, lägges till grund den kraftökning, som vinnes genom företaget, oavsett huru stor del därav uttages.

3. Har avgift bestämts att utgå årligen, skall den erläggas från och med kalenderåret efter det, då företaget enligt av vederbörande myndighet därom meddelad bestämmelse skall hava fullbordats.

Avgifter og fond.

Art. 8.

1. Hvad loven i det rike hvor foretagendet aktes iverksatt inneholder om plikt til å betale avgifter eller avsette fond får under iakttagelse av neden nevnte bestemmelser også anvendelse på vannfall og annen fast eiendom i det annet rike for hvis regning foretagendet iverksettes. Til fond som her nevnt regnes også godtgjørelse for å råde over innsjø som ikke i sin helhet er undergitt eiendomsrett.

2. Avgifter og fond som nevnt i pkt. 1 går til det rike hvor foretagendet skal iverksettes og fastsettes under hensyn til interesser innen dette rike. Er avgifter og fond avhengig av kraftökningens størrelse legges till grunn den kraftökning som vinnes ved foretagendet uten hensyn til hvor stor del derav blir tatt i bruk.

3. Avgift som er bestemt å skulle betales årlig, skal erlegges fra og med kalenderåret efter det hvori foretagendet ifølge vedkommende myndighets bestemmelse skal være fullført.

4. Utöver vad som följer av bestämmelserna i denna artikel må ej skyldighet åläggas ägare av strömfall eller annan fast egendom i ettdera riket att gälda avgifter eller nedsätta fonder till det andra riket.

Kraftöverföring.

Art. 9.

Ej må skyldighet åläggas att från strömfall i ettdera riket tillhandahålla kraft såsom ersättning för skada eller olägenhet eller eljest för tillgodoseende av intressen inom det andra riket.

Delaktighet.

Art. 10.

Vad ettdera rikets lag innehåller angående rätt eller skyldighet att taga del i ett företag kan icke göras gällande till förmån för eller gent emot strömfall eller annan fast egendom eller intresse inom det andra riket. Överenskommelse mellan intressenter i båda rikena om deltagande i ett företag är dock gällande, såframt den godkännes av vederbörande myndighet i vardera riket.

Säkerhets ställande.

Art. 11.

Vartdera riket må fordra säkerhet för fullgörande av de villkor, som fastställas för ett företag, samt för de förpliktelser, som eljest kunna följa av detta.

Samtycke av det andra riket.

Art. 12.

1. Tillstånd till ett företag må icke meddelas av det ena riket utan att

4. Utöver det som följer av bestämmelserna i denne artikkel kan der ikke pålegges eier av vannfall eller annen fast eiendom i et av rikene å betale avgifter eller avsette fond til det annet rike.

Kraftoverføring.

Art. 9.

Der kan ikke pålegges plikt til fra vannfall i et av rikene å levere kraft som erstatning for skade eller ulempe eller for övrig for å tilgodese interesser i det annet rike.

Fellesskap.

Art. 10.

Hvad loven i et av rikene inneholder om rett eller plikt til å delta i et foretagende kan ikke påberopes til fordel for eller imot vannfall eller annen fast eiendom eller interesse innen det annet rike. Overenskomst mellem interessenter fra begge riker om fellesskap i et foretagende er dog gyldig såfremt den godkjennes av vedkommende myndighet i hvert av rikene.

Sikkerhetsstillelse.

Art. 11.

Hvert av rikene kan kreve sikkerhet for opfyllelsen av de vilkår som fastsettes for et foretagende og for de forpliktelser som for övrig kan følge av dette.

Samtykke fra det annet rike.

Art. 12.

1. Tillatelse til et foretagende kan ikke meddeles av det ene rike

det andra riket lämnat sitt samtycke, om företaget kan antagas medföra olägenhet av någon betydelse inom detta rike i ett vattendrags begagnande såsom farled eller flottled eller förorsaka hinder för fiskens gång till skada för fisket inom sistnämnda rike eller om företaget kan antagas där vålla betydande rubbningar i vattenförhållandena inom ett större område.

2. Kan företaget icke antagas inom det andra riket äga sådana verkningar, som i mom. 1 sägs, kan detta rike icke motsätta sig att företaget må verkställas.

Art. 13.

Erfordras samtycke av det andra riket, skall frågan bedömas i överensstämmelse med de grunder, som beträffande anläggningar, arbeten eller åtgärder av motsvarande beskaffenhet gälla enligt lagen i detta rike, dock med iakttagande av bestämmelserna i art. 4 och 5. Ej må för samtycke uppställas andra villkor än som angå företagens planläggning eller förebyggande eller minskande av skada och olägenhet för allmänna intressen.

Förfarandet.

Ansökans ingivande.

Art. 14.

1. Ansökan om tillstånd till ett företag ingives till vederbörande myndighet i det rike, där företaget skall verkställas. Därest det strömfall eller den fasta egendom eller det samfärd-

uten at det annet rike har gitt sitt samtykke hvis foretagendet kan antas å medføre ulempe av noen betydning innen dette rike for et vassdrags benyttelse til ferdsel eller flötning eller å forårsake hinder for fiskens gang til skade for fisket innen sistnevnte rike eller hvis foretagendet kan antas der å fremkalle betydelige forstyrrelser i vannforholdene innenfor et større område.

2. Kan foretagendet ikke antas å ha sådanne virkninger innen det annet rike som nevnt i pkt. 1 kan dette rike ikke motsette sig at foretagendet iverksettes.

Art. 13.

Er samtykke fra det annet rike nødvendig skal spørsmålet avgjøres overensstemmende med de grunnsetninger som for anlegg, arbeide eller foranstaltning av lignende art gjelder efter loven i dette rike dog med iakttagelse av bestemmelsene i art. 4 og 5. Der kan ikke for samtykke stilles andre vilkår enn sådanne som angår foretagendets planleggelse eller forebyggelse eller minskning av skade og ulempe for almene interesser.

Behandlingsmåten.

Innsendelse av søknad.

Art. 14.

1. Søknad om tillatelse til et företag sendes til vedkommande myndighet i det rike hvor foretagendet aktes iverksatt. Hvis det vannfall eller den faste eiendom eller

sels- eller det flottningsinteresse, för vars räkning företaget skall äga rum, hör till det andra riket, skall vid ansökningen fogas detta rikets förklaring, att från dess sida intet är att invända mot ansökningens upptagande till behandling.

2. Ansökningen skall vara åtföljd av de ritningar och beskrivningar samt innehålla de upplysningar, som erfordras för bedömmande av företagets verkningar inom båda rikena.

3. Då ansökan inkommit till myndigheten i det rike, där företaget skall verkställas, skall ett exemplar av ansökningen jämte bilagor överlämnas till det andra riket.

den ferdssels- eller den flöttningsinteresse för hvis regning foretagendet aktes iverksatt hörer hjemme i det annet rike skal søknaden være fulgt av dette rikets uttalelse om at der fra dets side intet er å innvende mot at søknaden optas til behandling.

2. Søknaden skal være fulgt av de tegninger og beskrivelser samt inneholde de opplysninger som er nødvendig for bedømmelse av foretagendets virkninger innenfor begge riker.

3. Når søknaden er inkommet til myndigheten i det rike hvor foretagendet aktes iverksatt skal et eksemplar av søknaden med bilag sendes til det annet rike.

Underrättelser.

Art. 15.

Vad lagen i det rike, där företaget skall verkställas, föreskriver om ansökningens kungörande samt om meddelanden och inhämtande av yttranden i anledning av ansökningen skall icke gälla inom det andra riket. Inbyggarna i detta skola dock på sätt vederbörande myndighet i samma rike anser lämpligt och genom dess försorg underrättas om ansökningen och dess behandling. För detta ändamål skola erforderliga upplysningar därom tillställas denna myndighet av vederbörande myndighet i förstnämnda rike.

Inhämtande av upplysningar.

Art. 16.

Vartdera riket må från vederbörande myndighet i det andra riket inhämta de upplysningar, som erfordras för bedömmande av företagets verkningar inom detta rike.

Underretning.

Art. 15.

Hvad loven i det rike hvor foretagendet aktes iverksatt foreskriver om søknadens kunngjørelse samt om meddelelser og innhentelse av uttalelser i anledning av søknaden skal ikke gjelde innen det annet rike. Innvånere i dette skal dog på den måte som vedkommende myndighet i samme rike finner hensiktssvarende og gjennom denne myndighets forsorg underrettes om søknaden og dens behandling. I den hensikt skal de nødvendige opplysninger herom tilstilles denne myndighet av vedkommende myndighet i førstnevnte rike.

Innhentelse av opplysninger.

Art. 16.

Hvert av rikene kan hos vedkommende myndighet i det annet rike innhente de opplysninger som trenges for å bedømme foretagendets virkninger innen dette rike.

Kommissionsbehandling.

Art. 17.

Vartdera riket må för sakens behandling påkalla tillsättande av en kommission, bestående av två, fyra eller sex medlemmar, varav halva antalet utses av vartdera riket.

Art. 18.

1. Kommissionen har att utreda de frågor, som äro av intresse för båda rikena, och kan för detta ändamål tillkalla sakkunnigt biträde. Den fastställer själv sin förhandlingsordning.

2. De, vilkas rätt beröres av företaget, skola efter lämpligt kungörelseförfarande erhålla tillfälle att inför kommissionen bevaka sina intressen.

3. Vartdera riket bestämmer och utbetalar arvode till de medlemmar av kommissionen, som av riket utsetts. Kommissionens övriga utgifter gäldas av sökanden, men förskjutas av det rike, som påkallat kommissionens tillsättande. Sökanden kan åläggas att betala lämpligt förskott eller ställa säkerhet för dessa utgifter.

Art. 19.

1. Kommissionen har att yttra sig om, huruvida företaget bör äga rum, och för sådant fall, i den mån förhållandena därtill giva anledning, utreda:

a) huru företaget bör verkställas för att ändamålet må utan oskälig kostnad vinnas med minsta skada och olägenhet, så ock vilka åtgärder kunna anses av nöden till förebyggande eller minskande av skada eller olägenhet för allmänna intressen,

b) vilka bestämmelser böra meddelas angående hushållningen med och framsläppande av vatten,

Kommisjonsbehandling.

Art. 17.

Hvert rike kan til sakens behandling forlange nedsatt en kommisjon bestående av to, fire eller seks medlemmer, hvorav hvert rike opnevner det halve antall.

Art. 18.

1. Kommisjonen skal utrede de spørsmål som er av interesse for begge riker og kan for dette öiemed tillkalle sakyndig bistand. Den fastsetter selv sin forretningsorden.

2. Der skal gis dem hvis rett beröres av foretagendet anledning til efter rimelig varsel å fremholde sine interesser for kommisjonen.

3. Hvert rike bestemmer og utbetaler til de av kommisjonens medlemmer som riket har opnevnt godtgjørelse for deres arbeide. Kommisjonens övrige utgifter bæres av ansökeren, men utredes forskuddsvis av det rike som har forlangt kommisjon nedsatt. Ansökeren kan pålegges å betale passende forskudd eller stille sikkerhet for disse utgifter.

Art. 19.

1. Kommisjonen skal uttale sig om hvorvidt foretagendet bör gjennemføres og i så fall i den utstrekning forholdene tilsier utrede:

a) hvordan foretagendet bör gjennemføres for at hensikten uten uforholdsmessige omkostninger kan nåes med minst mulig skade og ulempe samt hvilke foranstaltninger der anses nödvendige for å forebygge eller minske skade eller ulempe for almene interesser,

b) hvilke bestemmelser bör treffes angående vannslippningen,

c) med vilka belopp avgifter skola erläggas och fonder nedsättas enligt bestämmelserna i art. 8,

d) huruvida överenskommelse, som avses i art. 10, om deltagande i företaget bör godkännas,

e) vilken säkerhet bör ställas för fullgörande av de villkor, som fastställas för företaget, samt för de förpliktelser, som eljest kunna följa av detta,

f) inom vilken tid företaget bör vara påbörjat och slutfört,

g) för vilken tid tillståndet bör vara gällande,

h) de ytterligare spørsmål i anledning av företaget, som äro av intresse för båda rikena.

2. Då kommissionens undersökning bragts till slut, skall dess utlåtande överlämnas till båda rikena. Vartdera riket må från kommissionen inhämta tilläggsförklaringar, vilka likaledes tillställas båda rikena.

Prövningsmyndighet.

Art. 20.

Fråga huruvida för ett företag erfordras samtycke av det andra riket och, för sådant fall, om samtycke bör meddelas och angående villkoren därför avgöres av Konungen. Erfordras samtycke och har för detta uppställts särskilda villkor, kan jämväl i det rike, där företaget skall verkställas, fråga om företagens tillåtlighet och villkoren därför avgöras av Konungen.

Tillståndets innehåll.

Art. 21.

1. Tillstånd till ett företag meddelas av vederbörande myndighet i det rike, där företaget skall verkställas.

c) med hvilka belöp avgifter bör betales og fond avsettes efter bestemmelsene i art. 8,

d) hvorvidt overenskomst som nevnt i art. 10 om fellesskap i foretagendet bör godkjennes,

e) hvilken sikkerhet der bør stilles for opfyllelsen av de vilkår som fastsettes for foretagendet og for de forpliktelser som for övrig kan følge av dette,

f) innen hvilken tid foretagendet bör være påbegynt og fullført,

g) for hvilken tid tillatelsen bör gjelde,

h) de ytterligere spørsmål i anledning av foretagendet som er av interesse for begge riker.

2. Når kommisjonens undersøkelser er avsluttet skal dens uttalelse sendes til begge riker. Hvert rike kan innhente tilleggsforklaringer fra kommisjonen, hvilke likeledes tilstilles begge riker.

Avgjorelsesmyndighet.

Art. 20.

Spørsmål om hvorvidt et foretagende trenger samtykke fra det annet rike og i så fall om samtykke bör meddeles og om vilkårene herfor avgjøres av Kongen. Trenges samtykke og der for sådant er opstillet vilkår kan også i det rike hvor foretagendet aktes iverksatt spørsmål om det kan tillates og vilkårene derfor avgjøres av Kongen.

Tillatelsens innhold.

Art. 21.

1. Tillatelse til et foretagende meddeles av vedkommende myndighet i det rike hvor det aktes iverksatt.

Tillståndet skall innehålla ej mindre de villkor, som föreskrivas av detta rike, än även de villkor, som må hava uppställts för det andra rikets samtycke enligt art. 13. I tillståndet skall tillika intagas erinran därom, att det icke är gällande i det andra riket med mindre sökanden av vederbörande myndighet i detta rike inhämtat sådan förklaring, som avses i art. 22.

2. Då slutligt beslut meddelats av det rike, där företaget skall äga rum, skall avskrift därav översändas till det andra riket samtidigt med att beslutet tillställs sökanden.

Tillståndets rättsverkan i det andra riket.

Art. 22.

1. Då tillstånd till ett företag meddelats och vunnit laga kraft, har sökanden att inom 180 dagar därefter hos vederbörande myndighet i det andra riket inhämta denna myndighets förklaring, att tillståndet tillkommit i den ordning, som är föreskriven i denna konvention. Sökes ej förklaring inom tid, som nu sagts, må företaget ej verkställas utan att nytt tillstånd meddelas.

2. Därest det strömfall eller den fasta egendom eller det samfärdsels- eller det flötningsintresse, för vars räkning tillstånd till företaget meddelats, hör till det andra riket, må förklaring icke lämnas med mindre beslut meddelats rörande vad enligt art. 3 mom. 2 må bliva föreskrivet.

3. Har sådan förklaring lämnats, åligger envar inom samma rike att mot ersättning avstå den fasta egendom, som erfordras, samt tåla det intrång och den skada eller olägenhet,

Tillatelsen skal inneholde både de vilkår som fastsettes av dette rike og de vilkår som måtte være stillet for det annet rikes samtykke i henhold til art. 13. Tillatelsen skal tillike inneholde forbehold om at den ikke gjelder i det annet rike for ansøgeren av vedkommende myndighet i dette rike har innhentet sådan bevidnelse som omhandlet i art. 22.

2. Når det rike hvor foretagendet aktes iverksatt har fattet sin endelige beslutning skal avskrift av denne sendes til det annet rike samtidig med at beslutningen tilstilles ansøkeren.

Tillatelsens rettsvirkning i det annet rike.

Art. 22.

1. Når der er meddelt tillatelse til et foretagende skal ansøkeren innen 180 dage efter at tillatelsen er blitt endelig innhente bevidnelse hos vedkommende myndighet i det annet rike om at tillatelsen er utferdiget på den måte som er foreskrevet i denne konvensjon. Begjæres ikke sådan bevidnelse innen den nevnte tid, kan foretagendet ikke fremmes uten ny tillatelse.

2. Hvis det vannfall eller den faste eiendom eller den ferdseis- eller den flötningsinteresse for hvis regning tillatelse til foretagendet er meddelt hører hjemme i det annet rike kan bevidnelse ikke gis for der er fattet beslutning om hvad der efter art. 3 pkt. 2 vil bli foreskrevet.

3. Når sådan bevidnelse foreligger plikter enhver innen samme rike mot erstatning å avstå den nødvendige grunn samt tåle de eiendomsbyrder og den skade eller ulempe som

som vållas genom företaget, allt i voldes ved foretagendet alt overensstemmelse med lagen i dette rike. stemmende med loven i dette rike.

Avgift för ansökans behandling.

Art. 23.

Skall enligt lagen i ettdera riket utgå avgift såsom bidrag till kostnaden för behandling av ansökningen inom detta rike, må beloppet efter omständigheterna nedsättas under vad eljest kan vara bestämt.

Tillsyn och underhåll.

Art. 24.

1. Beträffande tillsyn å ett företag och underhållet därav gäller lagen i det rike, där företaget verkställts, dock skall i fråga om åtgärder inom det andra riket till förebyggande eller minskande av skada eller olägenhet lagen i detta rike äga tillämpning. Båda rikenas inbyggare skola äga samma rätt att tillvarataga sina intressen.

2. Vad angår ersättning för skada och olägenhet, som vållas genom bristande underhåll, gäller lagen i det rike, där skadan eller olägenheten uppstår.

3. Rörande hushållningen med och framsläppande av vatten skall vad i denna artikel stadgas med avseende å tillsyn och underhåll äga motsvarande tillämpning.

Nedläggande.

Art. 25.

1. Beträffande nedläggande av ett företag gäller lagen i det rike, där företaget verkställts. Båda rikenas inbyggare skola äga samma rätt att tillvarataga sina intressen. Härvid skola

Avgift for søknadens behandling.

Art. 23.

Skal der efter loven i et av rikene erlægges avgift som bidrag til omkostningene ved behandling av søknaden innen dette rike kan beløpet efter omstendighetene nedsettes under hvad ellers måtte være bestemt.

Tilsyn og vedlikehold.

Art. 24.

1. Hvad angår tilsyn med et foretagende og vedlikehold av dette gjelder loven i det rike hvor foretagendet er iverksatt, dog skal for foranstaltninger innen det annet rike for å forebygge eller minske skade eller ulempe loven i dette rike gjelde. Begge rikers innvånere skal ha samme rett til å vareta sine interesser.

2. Hvad angår erstatning for skade og ulempe som følge av manglende vedlikehold gjelder loven i det rike hvor skaden eller ulempen oppstår.

3. Hvad angår vannslippningen skal det som i denne artikkel er bestemt om tilsyn og vedlikehold få tilsvarende anvendelse.

Nedleggelse.

Art. 25.

1. Med hensyn til nedleggelse av et foretagende gjelder loven i det rike hvor foretagendet er iverksatt. Begge rikers innvånere skal ha samme rett til å vareta sine interesser.

bestämmelserna i art. 15 och 16 äga motsvarande tillämpning.

2. Vad angår skada och olägenhet, som vållas genom ett företags nedläggande, skola bestämmelserna i art. 6 äga motsvarande tillämpning.

Bestemmelsene i art. 15 og 16 får herunder tilsvarende anvendelse.

2. Hvad angår skade og ulempe som følge av foretagendets nedleggelse skal bestemmelsene i art. 6 få tilsvarende anvendelse.

Samfärdsel och flottning.

Art. 26.

Med avseende å öppnande, bibehållande eller begagnande av farled eller flottled i vattendrag, varom i art. 1 mom. 2 sägs, skola vartdera rikets inbyggare i det andra riket åtnjuta samma rättigheter och vara underkastade samma förpliktelser som detta rikes egna inbyggare. Vartdera riket må dock meddela särskilda föreskrifter om skyldighet för inbyggare i det andra riket att ställa säkerhet för de förpliktelser, som åligga dem såsom flotande.

Särskilda bestämmelser.

Undersökningsarbeten.

Art. 27.

I fråga om undersökningsarbeten som förberedelse till ett företag skola vartdera rikets inbyggare inom det andra riket åtnjuta samma rättigheter och vara underkastade samma förpliktelser som detta rikes egna inbyggare.

Tidsfrister.

Art. 28.

Skall enligt lagen i ettdera riket något påbörjas eller fullgöras inom bestämd tidsfrist efter det tillstånd till ett företag meddelats, skall fristen räknas från den tidpunkt, då sådan förklaring, som avses i art. 22, utfärdats.

Ferdsel og flötning.

Art. 26.

Med hensyn til åpning, bibehold eller benyttelse av vassdrag som i art. 1 pkt. 2 nevnt til ferdsel eller flötning skal hvert rikes innvånere nyte samme rettigheter og være underkastet samme forpliktelser i det annet rike som dette rikets egne innvånere. Hvert av rikene kan dog gi særskilte forskrifter om at innvånere i det annet rike skal stille sikkerhet for de forpliktelser som påligger dem som flötende.

Forskjellige bestemmelser.

Undersøkelsesarbeider.

Art. 27.

Hvad angår undersøkelsesarbeider til forberedelse av et foretagende skal hvert rikes innvånere nyte samme rettigheter og være underkastet samme forpliktelser innen det annet rike som dette rikets egne innvånere.

Tidsfrister.

Art. 28.

Skal der efter loven i et av rikene påbegynnes eller gjennomføres noget innen en bestemt tidsfrist efter at tillatelse til et foretagende er meddelt skal fristen regnes fra det tidspunkt da sådan bevidnelse som omhandles i art. 22 er utferdiget.

Ombud.

Art. 29.

1. Den, som äger tillstånd till ett företag, kan av vederbörande myndighet i det av rikena, där han icke har hemvist, föreläggas att utse ett av denna myndighet godkänt ombud, som är bosatt inom riket och som skall äga att å hans vägnar svara vid domstolar och hos andra myndigheter samt mottaga meddelanden i tvister och andra angelägenheter, som röra företaget. Ombudets namn och adress skola anmälas hos vederbörande myndighet i sistnämnda rike för att kungöras för allmänheten. Iakttages ej vad sålunda är föreskrivet, må denna myndighet utse ombud.

2. Har den, som idkar flottning inom ettdera riket, icke där sitt hemvist, skola bestämmelserna i mom. 1 äga motsvarande tillämpning, med mindre han företrädes av en i överensstämmelse med lagen i detta rike bildad flottningsförening.

Verkställighet.

Art. 30.

1. Lagakraftvunnen dom eller lagakraftvunnet utlåtande i ettdera riket angående ett företag eller angående samfärdsel eller flottning, som avses i denna konvention, skall, såframt domen eller utlåtandet kan verkställas i detta rike och avser annat än straff, på begäran omedelbart verkställas i det andra riket.

2. Hade den förpliktade icke medborgarskap eller hemvist i det rike, där domen eller utlåtandet meddelats, kan verkställighet ej påfordras, med mindre han inställt sig i rättegången eller ock stämningen i behörig tid lagligen delgivits antingen honom person-

Fullmektig.

Art. 29.

1. Den som har tillatelse til et foretagende kan av vedkommende myndighet i det av rikene hvor han ikke har bopel pålegges å opnevne en av denne myndighet godkjent fullmektig som skal være bosatt innen riket og som på hans vegne svarer for domstolene og andre myndigheter og mottar meddelelser i tvistemål og andre anliggender som vedrører foretagendet. Fullmektigens navn og adresse skal anmeldes til vedkommende myndighet i sistnevnte rike for å kunnngjøres for almenheten. Iakttas ikke hvad således er foreskrevet kan denne myndighet opnevne fullmektig.

2. Har den som flöter i et av rikene ikke sin bopel der får bestemmelsene i pkt. 1 tilsvarende anvendelse, medmindre han representeres gjennom en flötningsforening som er dannet i overensstemmende med dette rikes lov.

Fullbyrdelse.

Art. 30.

1. Rettskraftig dom eller rettskraftig kjennelse i et av rikene angående et foretagende eller angående ferdsel eller flötning som omfattes av denne konvensjon skal, såfremt dommen eller kjennelsen kan fullbyrdes i dette rike og angår annet enn straff, kunne kreves umiddelbart fullbyrdet i det annet rike.

2. Hadde den forpliktete ikke statsborgerskap eller bopel i det rike hvor dommen eller kjennelsen er avsagt kan fullbyrdelse ikke kreves medmindre han har avgitt möte under rettssaken eller stevning til denne i rett tid er lovlig forkynt enten

ligen eller hans enligt bestämmelserna i art. 29 utsedda ombud.

3. Vad i mom. 1 stadgas om dom eller utlåtande skall äga motsvarande tillämpning i fråga om annat beslut eller fordran i ettdera riket, som enligt lagen i detta rike må verkställas eller utsökas såsom lagakraftvunnen dom.

4. Framställning om erhållande av verkställighet göres och mottages i Norge av vederbörande departement samt i Sverige av utrikesdepartementets rättsavdelning eller vederbörande länsstyrelse. Vid framställningen skall fogas bevis av den myndighet, som gör framställningen, att domen, utlåtandet, beslutet eller fordringen uppfyller de här ovan stadgade villkor för verkställighet.

5. Verkställigheten sker i vartdera riket enligt där gällande lag. Förmånsrätt, som enligt ettdera rikets lag är tillagd fordran på avgifter eller fonder, kan dock icke göras gällande. Belopp, som inflyter, översändes till den myndighet, som gjort framställningen.

6. Kostnadsersättning, som ålagts den förpliktade i anledning av frågans prövning, kan indrivnas enligt reglerna i denna artikel.

Företag utan tillstånd.

Art. 31.

Har ett företag verkställt utan tillstånd, skola i fråga om företagens laglighet båda rikenas inbyggare äga samma rätt att tillvarataga sina intressen.

Sammanslutningar.

Art. 32.

Vad i denna konvention är stadgat i fråga om rättigheter och förpliktel-

ser för ham personlig eller för fullmektig opnevnt i henhold til bestemmelsene i art. 29.

3. Bestemmelsene i pkt. 1 om dom eller kjennelse får tilsvarende anvendelse på annen beslutning eller krav i et av rikene som efter dette rikes lov kan fullbyrdes eller inndrives på samme måte som rettskraftig dom.

4. Begjæring om fullbyrdelse avsendes og mottas i Norge av vedkommende departement og i Sverige av Utrikesdepartementets rättsavdelning eller vedkommende lensstyrelse. Begjæringen skal være ledsaget av bevidnelse fra den avsendende myndighet om at dommen, kjennelsen, beslutningen eller kravet opfyller de ovenfor fastsatte vilkår for fullbyrdelse.

5. Fullbyrdelsen iverksettes i hvert rike efter der gjeldende lov. Den fortrinsrett som i et av rikenes lov måtte være tillagt inndrivelse av avgifter og fond skal dog ikke kunne påberopes. De beløp som innkommer sendes til den myndighet som har begjært fullbyrdelsen.

6. Erstatning for saksomkostninger som er pålagt den forpliktete i anledning av avgjørelsen kan inndrives efter reglene i denne artikkel.

Foretagende uten tillatelse.

Art. 31.

Er et foretagende iverksatt uten tillatelse skal hvad angår dets lovlig-
het begge rikers innvånere ha samme rett til å vareta sine interesser.

Sammenslutninger.

Art. 32.

Hvad der i denne konvensjon er fastsatt om rettigheter og forplik-

ser inom ettdera riket för det andra rikets inbyggare skall jämväl äga tillämpning beträffande riket och dess kommuner samt där hemmahörande bolag, föreningar och stiftelser. Med kommun förstås här jämväl landsting (fylkeskommun).

telser i et av rikene for det annet rikets innvånere skal også gjelde for riket og dets kommuner samt der hjemmehørende selskaper, foreninger og stiftelser. Med kommuner forståes også fylkeskommuner (landsting).

Statsföretag.

Art. 33.

Skall ettdera riket för egen räkning verkställa ett företag, må den i konventionen stadgade ordningen för frågans behandling jämkas.

Statsforetagende.

Art. 33.

Når et foretagende fremmes av et av rikene for egen regning skal den i konvensjonen fastsatte behandlingsmåte følges i den utstrekning den passer.

Ikraftträdande och giltighetstid.

Art. 34.

Denna konvention skall ratificeras, för Sveriges del av Hans Maj:t Konungen av Sverige under förutsättning av svenska riksdagens bifall, och för Norges del av Hans Maj:t Konungen av Norge under förutsättning av norska stortingets bifall. Ratifikationerna skola utväxlas i Oslo.

Ikrafttredelse og varighet.

Art. 34.

Denne konvensjon skal ratifiseres for Norges vedkommende av Hans Majestet Norges Konge under forutsetning av det norske Stortings samtykke og for Sveriges vedkommende av Hans Majestet Kongen av Sverige under forutsetning av den svenske Riksdags samtykke. Ratifikasjonene skal utveksles i Oslo.

Art. 35.

Denna konvention träder i kraft å trettionde dagen efter ratifikationernas utväxlande och gäller under en tid av femtio år. Därest konventionen icke senast fem år före denna tids utgång blivit av ettdera riket uppsagd, skall den gälla ytterligare tjugu år; och skall den allt framgent anses förlängd för tidsperioder av tjugu år, om den icke senast fem år före utgången av närmast föregående tjuguårsperiod uppsagts. I och med ikraftträdandet av denna konvention upphäves konventionen den 26 oktober 1905 angående gemensamma sjöar och vatten-

Art. 35.

Denne konvensjon trer i kraft den tredevte dag efter utveksling av ratifikasjonene og gjelder for en tid av femti år. Hvis konvensjonen ikke senest fem år för utløpet av denne tid er opsagt av et av rikene skal den gjelde ytterligere i tyve år og skal den fremdeles ansees forlenget for tidsperioder av tyve år, hvis den ikke er opsagt senest fem år för utløpet av nærmest foregående tyveårsperiode. I og med ikrafttredelsen av denne konvensjon opheves konvensjonen av 26. oktober 1905 angående felles innsjøer og vassdrag. På anlegg,

drag. På anläggning, arbete eller åtgärd, som utförts eller påbörjats före den nya konventionens ikraftträdande eller verkställes därefter med stöd av tidigare meddelat tillstånd, skola äldre bestämmelser fortfarande gälla. Den nya konventionens bestämmelser i art. 24 och 25 skola dock äga tillämpning jämväl å sådana företag.

arbeide eller foranstaltning som er utført eller påbegynt for nærværende konvensjons ikrafttredelse eller iverksettes efter denne med hjemmel i tidligere meddelt tillatelse skal eldre bestemmelser fremdeles gjelde. Den nye konvensjons bestemmelser i art. 24 og 25 får dog anvendelse også på sådanne foretagender.

Till bekräftelse härav hava vederbörande fullmäktige undertecknat denna konvention och försett densamma med sina sigill.

Som skedde i Stockholm, i två exemplar, den 11 maj 1929.

ERNST TRYGGER.
(L. S.)

Til bekreftelse herav har de respektive befullmæktigede underteignet denne konvensjon og forsynt den med sine segl.

Utfærdiget i Stockholm, i to eksemplarer, den 11. mai 1929.

J. H. WOLLEBÆK
(L. S.)

2) Förslag

till

Lag

om giltighet här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929.

Härigenom förordnas som följer:

Under förutsättning att en den 11 maj 1929 mellan Sverige och Norge avslutad konvention angående vissa frågor rörande vattenrätten (svensk-norsk vattenrättskonvention) blivit ratificerad, skola de under artiklarna 1—33 i konventionen upptagna bestämmelserna — jämte de föreskrifter, som enligt särskild lag skola gälla i fråga om konventionens tillämpning — lända till efterrättelse här i riket. Ifrågavarande bestämmelser äro av följande lydelse:

»Konventionens omfattning.

Art. 1.

1. Denna konvention avser anläggning, arbete eller annan åtgärd i vattendrag inom det ena riket av beskaffenhet att därigenom vållas märkbar förändring i vattendrag inom det andra riket med avseende å djup, läge, riktning, vattenstånd eller vattenmängd eller förorsakas hinder för fiskens gång till skada för fisket inom detta rike.

2. Konventionen avser ock samfärdsel och flottning i vattendrag, som utgöra gräns mellan rikena eller som eljest sträcka sig genom båda rikenas områden eller som hava avlopp till sådana vattendrag.

3. Till vattendrag hänföres i denna konvention jämväl sjöar och andra vattensamlingar. Anläggning, arbete eller åtgärd, som avses i mom. 1, kallas i denna konvention företag.

Art. 2.

Innefattar ett företag överföring av vatten från ett nederbördsområde till ett annat, må vartdera riket påfordra, att frågan göres till föremål för särskilda förhandlingar mellan rikena, därvid dessa icke äro bundna av bestämmelserna i denna konvention. Såsom ett nederbördsområde anses hela det område, från vilket vattnet har gemensamt avlopp till havet.

Lagtillämpning.

Huvudregler.

Art. 3.

1. Med iakttagande av bestämmelserna i denna konvention bedömes frågan huruvida ett företag må äga rum och villkoren därför enligt lagen i det rike, där företaget skall verkställas.

2. Med avseende å förhållandet mellan det andra riket och intressen inom detta ävensom mellan dessa intressen inbördes gäller lagen i detta rike.

Likställighet mellan intressen.

Art. 4.

Tillstånd till ett företag kan meddelas oberoende av om det strömfall eller den fasta egendom eller det samfärdsels- eller det flottningsintresse, för vars räkning företaget skall äga rum, hör till det ena eller det andra riket.

Art. 5.

Vid bedömande huruvida ett företag må verkställas skall hänsyn tagas till dess verkningar inom båda rikena. Som nytta av företaget anses dock i allmänhet allenast nyttan för det strömfall eller den fasta egendom eller det samfärdsels- eller det flottningsintresse, för vars räkning företaget skall äga rum.

Ersättning.

Art. 6.

Vad angår ersättning för skada och olägenhet till följd av ett företag gäller lagen i det rike, där skadan eller olägenheten uppstår. I fråga om åtgärd till förebyggande eller minskande av skada eller olägenhet gäller lagen i det rike, där åtgärden skall vidtagas.

Tidsbegränsning.

Art. 7.

Tillstånd till ett företag må meddelas för bestämd tid.

Avgifter och fonder.

Art. 8.

1. Vad lagen i det rike, där företaget skall verkställas, innehåller i fråga om skyldighet att gälda avgifter eller nedsätta fonder, må, med iakttagande av bestämmelserna här nedan, tillämpas jämväl å strömfall och annan fast egendom i det andra riket, för vilkas räkning företaget äger rum. Till fond, som här avses, hänföres jämväl gottgörelse för rådigheten över sjö, som ej i sin helhet är underkastad äganderätt.

2. Avgifter och fonder, som avses i mom. 1, utgå till det rike, där företaget skall verkställas, och fastställas med hänsyn till intressen inom detta rike. Äro avgifter och fonder beroende av kraftökningens storlek, lägges till grund den kraftökning, som vinnes genom företaget, oavsett huru stor del därav uttages.

3. Har avgift bestämts att utgå årligen, skall den erläggas från och med kalenderåret efter det, då företaget enligt av vederbörande myndighet därom meddelad bestämmelse skall hava fullbordats.

4. Utöver vad som följer av bestämmelserna i denna artikel må ej skyldighet åläggas ägare av strömfall eller annan fast egendom i ettdera riket att gälda avgifter eller nedsätta fonder till det andra riket.

Kraftöverföring.

Art. 9.

Ej må skyldighet åläggas att från strömfall i ettdera riket tillhandahålla kraft såsom ersättning för skada eller olägenhet eller eljest för tillgodoseende av intressen inom det andra riket.

Delaktighet.

Art. 10.

Vad ettdera rikets lag innehåller angående rätt eller skyldighet att taga del i ett företag kan icke göras gällande till förmån för eller gent emot strömfall eller annan fast egendom eller intresse inom det andra riket. Överenskommelse mellan intressenter i båda rikena om deltagande i ett företag är dock gällande, såframt den godkännes av vederbörande myndighet i vardera riket.

Säkerhets ställande.

Art. 11.

Vartdera riket må fordra säkerhet för fullgörande av de villkor, som fastställas för ett företag, samt för de förpliktelser, som eljest kunna följa av detta.

Samtycke av det andra riket.

Art. 12.

1. Tillstånd till ett företag må icke meddelas av det ena riket utan att det andra riket lämnat sitt samtycke, om företaget kan antagas medföra olägenhet av någon betydelse inom detta rike i ett vattendrags begagnande såsom farled eller flottled eller förorsaka hinder för fiskens gång till skada för fisket inom sistnämnda rike eller om företaget kan antagas där vålla betydande rubbningar i vattenförhållandena inom ett större område.

2. Kan företaget icke antagas inom det andra riket äga sådana verkningar, som i mom. 1 sägs, kan detta rike icke motsätta sig att företaget må verkställas.

Art. 13.

Erfordras samtycke av det andra riket, skall frågan bedömas i överensstämmelse med de grunder, som beträffande anläggningar, arbeten eller åtgärder av motsvarande beskaffenhet gälla enligt lagen i detta rike, dock med iakttagande av bestämmelserna i art. 4 och 5. Ej må för samtycke uppställas andra villkor än som angå företagens planläggning eller förebyggande eller minskande av skada och olägenhet för allmänna intressen.

Förfarandet.

Ansökans ingivande.

Art. 14.

1. Ansökan om tillstånd till ett företag ingives till vederbörande myndighet i det rike, där företaget skall verkställas. Därest det strömfall eller den fasta egendom eller det samfärdsels- eller det flottningsintresse, för vars räkning företaget skall äga rum, hör till det andra riket, skall vid ansökningen fogas detta rikets förklaring, att från dess sida intet är att invända mot ansökningens upptagande till behandling.

2. Ansökningen skall vara åtföljd av de ritningar och beskrivningar samt innehålla de upplysningar, som erfordras för bedömning av företagens verkningar inom båda rikena.

3. Då ansökan inkommit till myndigheten i det rike, där företaget skall verkställas, skall ett exemplar av ansökningen jämte bilagor överlämnas till det andra riket.

Underrättelser.

Art. 15.

Vad lagen i det rike, där företaget skall verkställas, föreskriver om ansökningens kungörande samt om meddelanden och inhämtande av yttranden i anledning av ansökningen skall icke gälla inom det andra riket. Inbyggarna i detta skola dock på sätt vederbörande myndighet i samma rike anser lämpligt

och genom dess försorg underrättas om ansökningen och dess behandling. För detta ändamål skola erforderliga upplysningar därom tillställas denna myndighet av vederbörande myndighet i förstnämnda rike.

Inhämtande av upplysningar.

Art. 16.

Vartdera riket må från vederbörande myndighet i det andra riket inhämta de upplysningar, som erfordras för bedömande av företagets verkningar inom detta rike.

Kommissionsbehandling.

Art. 17.

Vartdera riket må för sakens behandling påkalla tillsättande av en kommission, bestående av två, fyra eller sex medlemmar, varav halva antalet utses av vartdera riket.

Art. 18.

1. Kommissionen har att utreda de frågor, som äro av intresse för båda rikena, och kan för detta ändamål tillkalla sakkunnigt biträde. Den fastställer själv sin förhandlingsordning.

2. De, vilkas rätt beröres av företaget, skola efter lämpligt kungörelseförfarande erhålla tillfälle att inför kommissionen bevaka sina intressen.

3. Vartdera riket bestämmer och utbetalar arvode till de medlemmar av kommissionen, som av riket utsetts. Kommissionens övriga utgifter gäldas av sökanden, men förskjutats av det rike, som påkallat kommissionens tillsättande. Sökanden kan åläggas att betala lämpligt förskott eller ställa säkerhet för dessa utgifter.

Art. 19.

1. Kommissionen har att yttra sig om, huruvida företaget bör äga rum, och för sådant fall, i den mån förhållandena därtill giva anledning, utreda:

a) huru företaget bör verkställas för att ändamålet må utan oskäligen kostnad vinnas med minsta skada och olägenhet, så ock vilka åtgärder kunna anses av nöden till förebyggande eller minskande av skada eller olägenhet för allmänna intressen,

b) vilka bestämmelser böra meddelas angående hushållningen med och framsläppande av vatten,

c) med vilka belopp avgifter skola erläggas och fonder nedsättas enligt bestämmelserna i art. 8,

d) huruvida överenskommelse, som avses i art. 10, om deltagande i företaget bör godkännas,

e) vilken säkerhet bör ställas för fullgörande av de villkor, som fastställas för företaget, samt för de förpliktelser, som eljest kunna följa av detta,

f) inom vilken tid företaget bör vara påbörjat och slutfört,

g) för vilken tid tillståndet bör vara gällande,

h) de ytterligare spörsmål i anledning av företaget, som äro av intresse för båda rikena.

2. Då kommissionens undersökning bragts till slut, skall dess utlåtande överlämnas till båda rikena. Vartdera riket må från kommissionen inhämta tilläggsförklaringar, vilka likaledes tillställas båda rikena.

Prövningsmyndighet.

Art. 20.

Fråga huruvida för ett företag erfordras samtycke av det andra riket och, för sådant fall, om samtycke bör meddelas och angående villkoren därför avgöres av Konungen. Erfordras samtycke och har för detta uppställts särskilda villkor, kan jämväl i det rike, där företaget skall verkställas, fråga om företagets tillåtlighet och villkoren därför avgöras av Konungen.

Tillståndets innehåll.

Art. 21.

1. Tillstånd till ett företag meddelas av vederbörande myndighet i det rike, där företaget skall verkställas. Tillståndet skall innehålla ej mindre de villkor, som föreskrivas av detta rike, än även de villkor, som må hava uppställts för det andra rikets samtycke enligt art. 13. I tillståndet skall tillika intagas erinran därom, att det icke är gällande i det andra riket med mindre sökanden av vederbörande myndighet i detta rike inhämtat sådan förklaring, som avses i art. 22.

2. Då slutligt beslut meddelats av det rike, där företaget skall äga rum, skall avskrift därav översändas till det andra riket samtidigt med att beslutet tillställles sökanden.

Tillståndets rättsverkan i det andra riket.

Art. 22.

1. Då tillstånd till ett företag meddelats och vunnit laga kraft, har sökanden att inom 180 dagar därefter hos vederbörande myndighet i det andra riket inhämta denna myndighets förklaring, att tillståndet tillkommit i den ordning, som är föreskriven i denna konvention. Sökes ej förklaring inom tid, som nu sagts, må företaget ej verkställas utan att nytt tillstånd meddelas.

2. Därest det strömfall eller den fasta egendom eller det samfärdsels- eller det flottningsintresse, för vars räkning tillstånd till företaget meddelats, hör till det andra riket, må förklaring icke lämnas med mindre beslut meddelats rörande vad enligt art. 3 mom. 2 må bliva föreskrivet.

3. Har sådan förklaring lämnats, åligger envar inom samma rike att mot ersättning avstå den fasta egendom, som erfordras, samt tåla det intrång och den skada eller olägenhet, som vållas genom företaget, allt i överensstämmelse med lagen i detta rike.

*Avgift för ansökans behandling.***Art. 23.**

Skall enligt lagen i ettdera riket utgå avgift såsom bidrag till kostnaden för behandling av ansökningen inom detta rike, må beloppet efter omständigheterna nedsättas under vad eljest kan vara bestämt.

Tillsyn och underhåll.**Art. 24.**

1. Beträffande tillsyn å ett företag och underhållet därav gäller lagen i det rike, där företaget verkstälts, dock skall i fråga om åtgärder inom det andra riket till förebyggande eller minskande av skada eller olägenhet lagen i detta rike äga tillämpning. Båda rikenas inbyggare skola äga samma rätt att tillvarataga sina intressen.

2. Vad angår ersättning för skada och olägenhet, som vållas genom bristande underhåll, gäller lagen i det rike, där skadan eller olägenheten uppstår.

3. Rörande hushållningen med och framsläppande av vatten skall vad i denna artikel stadgas med avseende å tillsyn och underhåll äga motsvarande tillämpning.

Nedläggande.**Art. 25.**

1. Beträffande nedläggande av ett företag gäller lagen i det rike, där företaget verkstälts. Båda rikenas inbyggare skola äga samma rätt att tillvarataga sina intressen. Härvid skola bestämmelserna i art. 15 och 16 äga motsvarande tillämpning.

2. Vad angår skada och olägenhet, som vållas genom ett företags nedläggande, skola bestämmelserna i art. 6 äga motsvarande tillämpning.

Samfärdsel och flottning.**Art. 26.**

Med avseende å öppnande, bibehållande eller begagnande av farled eller flottled i vattendrag, varom i art. 1 mom. 2 sägs, skola vartdera rikets inbyggare i det andra riket åtnjuta samma rättigheter och vara underkastade samma förpliktelser som detta rikets egna inbyggare. Vartdera riket må dock meddela särskilda föreskrifter om skyldighet för inbyggare i det andra riket att ställa säkerhet för de förpliktelser, som åligga dem såsom flottande.

Särskilda bestämmelser.*Undersökningsarbeten.***Art. 27.**

I fråga om undersökningsarbeten som förberedelse till ett företag skola vartdera rikets inbyggare inom det andra riket åtnjuta samma rättigheter och vara underkastade samma förpliktelser som detta rikets egna inbyggare.

Tidsfrister.

Art. 28.

Skall enligt lagen i ettdera riket något påbörjas eller fullgöras inom bestämd tidsfrist efter det tillstånd till ett företag meddelats, skall fristen räknas från den tidpunkt, då sådan förklaring, som avses i art. 22, utfärdats.

Ombud.

Art. 29.

1. Den, som äger tillstånd till ett företag, kan av vederbörande myndighet i det av rikena, där han icke har hemvist, föreläggas att utse ett av denna myndighet godkänt ombud, som är bosatt inom riket och som skall äga att å hans vägnar svara vid domstolar och hos andra myndigheter samt mottaga meddelanden i tvister och andra angelägenheter, som röra företaget. Ombudets namn och adress skola anmälas hos vederbörande myndighet i sistnämnda rike för att kungöras för allmänheten. Iakttages ej vad sålunda är föreskrivet, må denna myndighet utse ombud.

2. Har den, som idkar flottning inom ettdera riket, icke där sitt hemvist, skola bestämmelserna i mom. 1 äga motsvarande tillämpning, med mindre han företrädes av en i överensstämmelse med lagen i detta rike bildad flottningsförening.

Verkställighet.

Art. 30.

1. Lagakraftvunnen dom eller lagakraftvunnet utlåtande i ettdera riket angående ett företag eller angående samfärdsel eller flottning, som avses i denna konvention, skall, såframt domen eller utlåtandet kan verkställas i detta rike och avser annat än straff, på begäran omedelbart verkställas i det andra riket.

2. Hade den förpliktade icke medborgarskap eller hemvist i det rike, där domen eller utlåtandet meddelats, kan verkställighet ej påfordras, med mindre han inställt sig i rättegången eller ock stämningen i behörig tid lagligen delgivits antingen honom personligen eller hans enligt bestämmelserna i art. 29 utsedda ombud.

3. Vad i mom. 1 stadgas om dom eller utlåtande skall äga motsvarande tillämpning i fråga om annat beslut eller fordran i ettdera riket, som enligt lagen i detta rike må verkställas eller utsökas såsom lagakraftvunnen dom.

4. Framställning om erhållande av verkställighet göres och mottages i Norge av vederbörande departement samt i Sverige av utrikesdepartementets rättsavdelning eller vederbörande länsstyrelse. Vid framställningen skall fogas bevis av den myndighet, som gör framställningen, att domen, utlåtandet, beslutet eller fordringen uppfyller de här ovan stadgade villkor för verkställighet.

5. Verkställigheten sker i vartdera riket enligt där gällande lag. Förmånsrätt, som enligt ettdera rikets lag är tillagd fordran på avgifter eller

fonder, kan dock icke göras gällande. Belopp, som inflyter, översändes till den myndighet, som gjort framställningen.

6. Kostnadsersättning, som ålagts den förpliktade i anledning av frågans prövning, kan indrivnas enligt reglerna i denna artikel.

Företag utan tillstånd.

Art. 31.

Har ett företag verkställt utan tillstånd, skola i fråga om företagets laglighet båda rikenas inbyggare äga samma rätt att tillvarata sina intressen.

Sammanlutningar.

Art 32.

Vad i denna konvention är stadgat i fråga om rättigheter och förpliktelser inom ettdera riket för det andra rikets inbyggare skall jämväl äga tillämpning beträffande riket och dess kommuner samt där hemmahörande bolag, föreningar och stiftelser. Med kommun förstås här jämväl landsting (fylkeskommun).

Statsföretag.

Art. 33.

Skall ettdera riket för egen räkning verkställa ett företag, må den i konventionen stadgade ordningen för frågans behandling jämkas.»

Denna lag träder i kraft den dag Konungen bestämmer och gäller så länge konventionen bibehåller giltighet.

Med avseende å anläggning, arbete eller åtgärd, som utförts eller påbörjats före nämnda dag eller verkställes därefter med stöd av tidigare meddelat tillstånd, skola äldre bestämmelser fortfarande gälla. Konventionens bestämmelser i artiklarna 24 och 25 skola dock äga tillämpning jämväl å sådana företag.

3) F ö r s l a g

till

L a g

med vissa föreskrifter angående tillämpningen här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929.

Häri genom förordnas, att vid tillämpning här i riket av den mellan Sverige och Norge den 11 maj 1929 avslutade konventionen angående vissa frågor rörande vattenrätten (svensk-norsk vattenrättskonvention) följande skall iakttagas:

Företag, varom ansökan göres här i riket.**1 §.**

Ansökan i mål, som jämlikt konventionen anhängiggöres vid vattendomstol, skall ingivas i ett exemplar utöver det antal, som för varje särskilt fall eljest finnes föreskrivet.

Är i fall då enligt art. 14 av konventionen ansökan skall vara åtföljd av förklaring, som där avses, sådan förklaring ej bilagd ansökningen, skall den avvisas. Göres ansökan om förordnande av förrättningsman till syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen, må i fall, som nu nämnts, förordnande ej meddelas med mindre sådan förklaring föreligger. Vad nu sagts skall dock icke äga tillämpning i fråga om ansökan av norska staten.

2 §.

Vad i vattenlagen stadgas om ansökans innehåll skall äga tillämpning jämväl i fråga om företagets verkningar i Norge; dock erfordras ej uppgift å där belägna fastigheter, som beröras av företaget, eller å ägare eller nyttjanderätts-havare till sådan fastighet eller å de ersättningsbelopp, som böra utgå till ägare eller annan för skada å egendom i Norge.

I kungörelse, som utfärdas om ansökningen, skall i vad angår företagets verkningar i Norge allenast intagas uppgift å det vattenområde, som där kan komma att röna inverkan av företaget.

3 §.

Vattenrättsdomaren åligger, så snart kungörelse utfärdats om ansökningen, att översända ett exemplar av ansökningshandlingarna jämte kungörelsen till utrikesdepartementet för att tillställas vederbörande norska myndighet. Sedan den förberedande skriftväxlingen avslutats, må fortsatt behandling av målet icke äga rum, innan från utrikesdepartementet kommit underrättelse, som i 4 eller 5 § sägs.

Skall frågan behandlas vid syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen, åligger förrättningsmannen, så snart sammanträde med sakägarna utsatts, att till utrikesdepartementet översända avskrift av ansökningshandlingarna jämte uppgift om tid och plats för sammanträdet; och må innan underrättelse, som nyss nämnts, kommit förrättningsmannen till handa ej meddelas slutligt utlåtande angående företaget.

Finner vattenrättsdomaren eller förrättningsmannen med hänsyn till omfattningen och beskaffenheten av den utredning, som ytterligare är av nöden, att frågan bör behandlas av kommission, äger han att därom insända framställning till utrikesdepartementet, varefter Konungen meddelar beslut i anledning av framställningen.

4 §.

Har till utrikesdepartementet inkommit meddelande, att samtycke å norsk sida ej erfordras eller att samtycke givits utan att därför uppställts villkor,

skall underrättelse därom meddelas vattenrättsdomaren eller förrättningsmannen.

Har samtycke vägrats, skall besked därom meddelas vattenrättsdomaren eller förrättningsmannen; och varde ansökningen av vattendomstolen eller syne-
männen avslagen.

5 §.

Där för samtycke, som å norsk sida givits, uppställts särskilda villkor, ankommer på Konungens beslut, huruvida Konungen vill förbehålla sig prövningen av fråga, som avses i andra punkten av art. 20 i konventionen. Sedan den prövning, som därav må föranledas, ägt rum, skall underrättelse om Konungens beslut ävensom de från norsk sida meddelade villkoren tillställas vattenrättsdomaren eller förrättningsmannen för den vidare prövning, som med iakttagande av nämnda beslut och villkor erfordras för målets avgörande.

Äger Konungen enligt första stycket förbehålla sig prövningen av viss fråga och är företaget av sådan beskaffenhet att på grund av bestämmelse i vattenlagen fråga angående företaget kunnat hemställas Konungens prövning, skall den prövning, som sålunda i särskilda hänseenden kan ankomma å Konungen, företagas i ett sammanhang.

6 §.

Stadgandet i art. 7 av konventionen om meddelande av tillstånd för bestämd tid skall icke äga tillämpning i vad angår strömfall eller fast egendom eller intresse här i riket, för vars räkning företaget skall verkställas.

Meddelas tillstånd för bestämd tid, skola i fråga om strömfall eller fast egendom eller intresse, som därav beröres, vattenlagens bestämmelser om nyprövning icke gälla. Tiden för tillståndet må icke sättas längre än till 60 år från det kalenderår, under vilket företaget enligt därom meddelad bestämmelse skall hava fullbordats.

7 §.

Där kungörelse eller annat meddelande, som enligt vattenlagen skall införas i ortstidning, rör sakägare i Norge, skall ett exemplar av kungörelsen eller meddelandet översändas till utrikesdepartementet för att jämlikt art. 15 i konventionen tillställas vederbörande norska myndighet.

Vattenlagens bestämmelser om underrättelse till styrelse eller förvaltning, som avses i 10 kap. 8 § andra stycket och 40 §, samt om delgivning av kungörelse eller annat meddelande på sätt om stämning är stadgat skola gälla även vad angår sakägare i Norge.

Företag, varom ansökan göres i Norge.

8 §.

Förklaring, som avses i art. 14 av konventionen, meddelas av Konungen.

Den, som vill erhålla sådan förklaring, har att till vattenrättsdomaren ingiva ansökan därom. I ansökningen skola så fullständigt som möjligt upp-

givas företagens beskaffenhet, omfattning och verkningar med angivande av det vattenområde, som av företaget kan komma att beröras. Vattenrättsdomaren översänder med eget yttrande ansökningen till utrikesdepartementet.

9 §.

Då ansökan angående ett företag, vilken ingivits till myndighet i Norge, inkommit till utrikesdepartementet, skall den jämte tillhörande bilagor tillställas vattenrättsdomaren. Vad nu sagts skall jämväl gälla i fråga om upplysningar, som avses i tredje punkten av art. 15 i konventionen.

Sedan de i första stycket avsedda handlingarna inkommit till vattenrättsdomaren, åligger denne att ofördröjligen utfärda kungörelse om ansökningen. Kungörelsen skall innehålla *dels* uppgift om företagens beskaffenhet och omfattning samt de verkningar, som därav kunna väntas uppkomma inom svenskt område, *dels* underrättelse ej mindre om vad sakägare, som vill hos norsk myndighet framställa erinran i anledning av företaget, har att iakttaga, än ock därom, att erinringar i anledning av ansökningen må inom viss, i kungörelsen utsatt tid insändas till vattenrättsdomaren. Kungörelsen skall innehålla tillkännagivande, att ett exemplar av ansökningshandlingarna finnes tillgängligt å vattendomstolens kansli eller å annan lämplig plats, som vattenrättsdomaren bestämmer. Genom vattenrättsdomarens försorg skall kungörelsen så snart ske kan införas i en eller flera av ortens tidningar samt i allmänna tidningarna. Ett exemplar av kungörelsen skall tillika översändas till utrikesdepartementet.

Inkommer efter det kungörelse utfärdats från myndighet i Norge underrättelse om frågans fortsatta behandling därstädes, skall ock sådant meddelande kungöras på sätt nu sagts.

Är företaget av beskaffenhet, att någon menlig inverkan därav här i riket uppenbarligen icke är att motse, erfordras ej kungörelse, som ovan nämnts.

10 §.

Kan företaget antagas bliva till men för allmänna intressen såsom samfärdsel eller flottning eller fiske av någon betydelse eller för vattenreglerings- eller torrlägningsföretag, som redan verkställt eller med sannolikhet kan motses, åligger vattenrättsdomaren att inhämta yttrande från myndighet, som i sådant hänseende har att bevaka det allmännas rätt, ävensom från styrelse eller syssloman för företag, som av frågan beröres. Yttrande skall avgivas inom den tid för erinringars framställande, som bestämts i kungörelsen.

11 §.

Sedan den enligt 9 § utsatta tid för erinringars insändande utgått, åligger vattenrättsdomaren att till Konungen avgiva yttrande huruvida enligt art. 12 av konventionen samtycke till företaget å svensk sida må anses erforderligt ävensom huruvida till följd av omfattningen och beskaffenheten av den utredning, som ytterligare är av nöden, frågan angående företaget bör behandlas av kommission. Därest det med hänsyn till utredningens fullständighet kan ske,

bör vattenrättsdomaren tillika meddela huruvida enligt hans åsikt samtycke bör lämnas och för sådant fall avgiva förslag till de villkor, som därför böra uppställas. Yttrandet skall åtföljas av samtliga till ärendet hörande handlingar. Avskrift av Konungens beslut i ärendet tillställas vattenrättsdomaren.

12 §.

Vid avgivande av yttrande, som avses i 8 eller 11 §, bör vattenrättsdomaren, där frågans beskaffenhet det påkallar, samråda med vattenrättsingenjörerna. För överläggning med vattenrättsdomaren må ock vattenrättsnämndeman tillkallas. Erfordras särskild undersökning, äger vattenrättsdomaren uppdraga åt vattenrättsingenjörerna eller någon av dem att med eller utan biträde av vattenrättsnämndeman verkställa sådan.

Kostnaden för undersökningen så ock utgifter i anledning av kungörelser och dylikt gäldas av statsmedel.

13 §.

I fråga om företag, som skall verkställas för svenska statens räkning, äger Konungen förordna, att frågan om samtycke till företaget skall behandlas i annan ordning än här ovan i 9—12 §§ är föreskriven. Stadgandet i 9 § skall dock jämväl för sådant fall gälla i vad därmed avses att bereda sakägare kännedom om ansökningen och dess behandling samt om vad de hava att iakttaga, därest de vilja hos norsk myndighet framställa erinran i anledning av företaget.

14 §.

Förklaring, som avses i art. 22 av konventionen, meddelas av vattendomstol. Ansökan om sådan förklaring ingives till vattenrättsdomaren i tre exemplar. Göres ansökan efter utgången av den i art. 22 stadgade tid, skall den av vattenrättsdomaren avvisas.

I samband med förklaring, som i första stycket nämnts, skall ock prövning äga rum av fråga, som avses i art. 3 mom. 2 eller art. 6 och är av beskaffenhet att besked däri skolat enligt vattenlagen upptagas i medgivande till företaget.

Hava ansökningshandlingarna ej ingivits i föreskrivet antal exemplar eller finner vattenrättsdomaren flera exemplar vara erforderliga eller innehålla icke handlingarna nödiga upplysningar för behandlingen av fråga, som i denna paragraf avses, äger vattenrättsdomaren förelägga sökanden att inom viss tid fullständiga vad sålunda brister vid äventyr, om det försummas, att ansökningen må förklaras förfallen.

15 §.

Angående behandlingen av fråga, som avses i 14 §, skall i tillämpliga delar gälla vad beträffande ansökningsmål är i vattenlagen stadgat.

16 §.

Då förklaring, som i 14 § sägs, meddelats och vunnit laga kraft, skall rörande de förhållanden, som äro av vikt för kännedom om de rättigheter och

skyldigheter här i riket, vilka för framtiden äro förenade med företaget, ske inskrivning i vattenboken; och gälle beträffande sådan inskrivning i tillämpliga delar vad om inskrivning av beslut, som avses i 12 kap. 3 § vattenlagen, är stadgat.

17 §.

Ansökan eller ärende, som avses i 8, 9 eller 14 §, upptages av vattenrättsdomaren i den vattendomstol, inom vilkens område den inverkan å vattenförhållandena, varom är fråga, uppkommer.

Särskilda bestämmelser.

18 §.

Vad i vattenlagen stadgas om skyldighet att taga del i kostnaden för ett företag eller att utgiva bidrag till detta skall äga tillämpning jämväl å företag, som enligt konventionen verkställes till förmån för strömfall eller fast egendom eller intresse här i riket, dock att hänsyn må tagas allenast till båtnad, som här uppkommer genom företaget.

Skall till följd av överenskommelse, som avses i art. 10 av konventionen, skyldighet att taga del i ett företag åvila jämväl fast egendom eller intresse i Norge, må vid tillämpningen av denna paragraf såsom kostnad för företaget anses allenast den del därav, som enligt nämnda överenskommelse faller å egendom eller intresse här i riket.

19 §.

Fråga om godkännande av överenskommelse, som avses i art. 10 av konventionen, prövas beträffande företag, varom ansökan göres här i riket, i samband med tillstånd till företaget samt eljest i den ordning, som i 14 och 15 §§ är för där avsett fall föreskriven.

20 §.

Är med vattenreglering enligt vattenlagen förenad skyldighet för ägare av strömfall att erlägga regleringsavgifter, skall vad sålunda stadgats lända till efterrättelse jämväl i fråga om företag, vartill tillstånd meddelas enligt konventionen, dock att sådan skyldighet icke må åläggas till förmån för intressen utom riket samt att hänsyn må tagas allenast till den ökning i uttagbar vattenkraft, som här vinnes genom företaget. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning i fråga om skyldighet för ägare av strömfall här i riket att tillhandahålla kraft åt kringliggande bygd.

Avgift, som avses i första stycket, må, därest det med hänsyn till avgiftsskyldighet, som ålagts enligt art. 8 av konventionen, eller andra omständigheter finnes skäligt, sättas lägre än vad eljest är stadgat eller ock helt eftergivnas.

21 §.

Vad i 12 § är stadgat om yttrande, som där sägs, skall äga tillämpning jämväl i fråga om meddelande av upplysning, varom enligt art. 16 av konventionen framställning inkommer till vattenrättsdomaren.

Vill myndighet här i riket inhämta upplysning, som avses i nämnda artikel, skall framställningen därom insändas till utrikesdepartementet för att tillställas vederbörande norska myndighet.

22 §.

Fråga om ställande av säkerhet, som avses i art. 11 av konventionen, prövas beträffande företag, varom ansökan göres här i riket, i samband med tillstånd till företaget samt eljest vid meddelande av samtycke till företaget eller i den ordning, som i 14 och 15 §§ är för där avsett fall föreskriven. Angående sådan säkerhet skall vad i 14 kap. 8 § vattenlagen är stadgat äga tillämpning.

23 §.

Föreläggande, varom stadgas i art. 29 av konventionen, meddelas av Konungens befallningshavande i det län, där företaget verkställes eller den flottled, varom fråga är, framgår eller, om företaget verkställes i Norge, inverkan å vattenförhållandena till följd av företaget uppkommer.

Då ombud enligt nämnda artikel utsetts, skall underrättelse därom jämte uppgift å ombudets namn och adress införas i en eller flera av ortens tidningar samt i allmänna tidningarna. Sker ändring i förhållande, som tidigare kungjorts, skall den på samma sätt offentliggöras. Uppgifter, som nu nämnts, skola tillika upptagas i särskild, hos Konungens befallningshavande tillgänglig förteckning.

Kostnad för kungörelse, som avses i denna paragraf, må uttagas i den ordning, som angående lösen för expedition är föreskriven.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen bestämmer.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, får utskottet hänvisa till propositionen.

Konventionens tillkomst m. m.

Vissa vattenrättsliga spörsmål mellan Sverige och Norge äro ordnade genom konventionen den 26 oktober 1905 angående gemensamma sjöar och vattendrag. Sedan från norsk sida gjorts framställning om svenska regeringens medverkan till en förberedande utredning av frågan om ändring i och tillägg till denna konvention, tillkallade ministern för utrikes ärendena enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande i och för dylik utredning två sakkunniga, vattenrättsdomaren, numera regeringsrådet N. Gärde samt tillförordnade förste byrådirektören i vattenfallsstyrelsen A. Westerlind. Å norsk sida utsågos likaledes två sakkunniga. Efter gemensamma överläggningar hava de sakkunniga uppnått enighet om och den 19 december 1928 undertecknat ett å såväl svenska som norska språken avfattat förslag till vattenrättskonvention mellan de båda länderna, avsedd att ersätta 1905 års konvention.

Genom ett den 31 januari 1929 avgivet betänkande hava berörda konventionsförslag och därav föranledda förslag till författningar jämte motiv även-

som ett till konventionsförslaget hörande protokoll överlämnats till ministern för utrikes ärendena.

Över betänkandet ha yttranden avgivits av vattenfallsstyrelsen, delegerade inom styrelsen för svenska vattenkraftföreningen ävensom länsstyrelserna i de sju län, som gränsa emot Norge.

Samtliga ovannämnda myndigheter ävensom bemälda delegerade hava tillstyrkt förslagen. Vattenfallsstyrelsen och två av länsstyrelserna hava framställt vissa erinringar av huvudsakligen formell natur.

Över författningsförslagen har utlåtande inhämtats av lagrådet. De erinringar, som lagrådet framställt vid granskning av förslagen, hava sedermera iakttagits vid propositionens avfattande.

Sedan Kungl. Maj:t den 26 april 1929 bemyndigat ministern för utrikes ärendena att med vederbörande ombud från norsk sida underteckna konventionen, har sådant undertecknande ägt rum i Stockholm den 11 maj 1929.

Den ifrågavarande konventionen har avseende å anläggning, arbete eller annan åtgärd i vattendrag inom det ena riket av beskaffenhet att därigenom vållas märkbar förändring i vattendrag inom det andra riket med avseende å djup, läge, riktning, vattenstånd eller vattenmängd eller förorsakas hinder för fiskens gång till skada för fisket inom detta rike. Konventionen är emellertid icke obetingat tillämplig å företag, som avse överföring av vatten från ett nederbördsområde till ett annat. Vartdera riket kan nämligen fordra, att dylik fråga göres till föremål för särskilda förhandlingar mellan rikena. I fråga om företag, varå konventionen skall komma till användning, är huvudregeln, att företagets tillåtlighet bedömes enligt lagen i det rike, där åtgärden skall verkställas. Därvid skall dock tagas hänsyn till verkningarna — såväl skadliga som nyttiga — i det andra riket. Har företaget mera betydande verkningar i andra riket, erfordras samtycke av detta rike, som emellertid vid därav föranledd prövning har att beakta företagets betydelse för det land, där det skall utföras, och i övrigt bedöma frågan, om samtycke skall ges, enligt grunderna i sin vattenlagstiftning. Därjämte stadgas en viss begränsning beträffande möjligheten att förknippa samtycket med villkor. Från huvudregeln att företagslandets lag skall tillämpas gälla vissa undantag. Sålunda skola frågor om ersättning för skada och olägenhet till följd av företaget bedömas enligt lagen i det land, där skadan eller olägenheten yppas. Vidare har möjlighet beretts att, såvitt angår strömfall eller intresse i Norge, meddela tillstånd till ett företag blott för bestämd tid. Konventionen upptager särskilda regler beträffande regleringsavgifter och därmed jämförliga avgifter. Sådana kunna blott i ett undantagsfall utgå från det ena riket till det andra, nämligen då en vattenreglering utföres i det ena riket av ägare av ett strömfall, beläget i det andra riket. För detta fall hava ock särskilda föreskrifter meddelats i fråga om bestämmande av avgiftsbeloppet m. m. Skyldighet att avstå kraft kan ej åläggas ägare av strömfall i ena riket till förmån för intresse i det andra riket, vare sig i form av s. k. bygdekraft eller såsom ersättning. Samverkan mellan intressen på båda sidor om gränsen kan

Konventionens och lagförslagens huvudsakliga innehåll.

endast åvägabringas på frivillighetens väg. Reglerna om tvångsdelaktighet i ett företag gälla således icke över gränsen. Konventionen innehåller vidare utförliga regler angående förfarandet, då någon vill verkställa ett företag enligt konventionen. Slutligen upptagas bestämmelser bl. a. angående tillsyn å samt underhåll eller nedläggande av ett företag, angående samfärdsel och flottning i gemensamma vattendrag, angående ömsesidig verkställighet av domar m. m., som meddelats enligt konventionen, samt angående skyldighet för den, som har hemvist i det andra riket, att utse ombud.

Bestämmelserna i konventionen äro till övervägande del av allmän lags natur och kräva sålunda för att bliva gällande här i riket att fastställas i den ordning, som för sådan lag är föreskriven. I propositionen föreslås därför till antagande av riksdagen en särskild lag om giltighet här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929. Denna lag innehåller allenast konventionens bestämmelser ordagrant återgivna.

Vid sidan av denna lag erfordras även vissa tillämpningsföreskrifter, som utslutande röra inre svenska förhållanden och med ett par undantag äro av huvudsakligen processuell natur. Dessa hava upptagits i särskild lag, benämnd lag med vissa föreskrifter angående tillämpningen här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929.

Utskottet. De föreskrifter, som äro upptagna i den ifrågavarande konventionen, äro av den innebörd, att enligt utskottets mening anledning till erinringar mot desamma icke förefinnes. Utskottet anser därför, att konventionen bör för Sveriges del godkännas.

I fråga om de följdförfattningar, som innehållas i propositionen, har utskottet vid granskning av desamma ej heller funnit anledning till anmärkningar.

Utskottet får fördenskull hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till förevarande proposition,

dels godkänna den mellan Sverige och Norge den 11 maj 1929 avslutade konventionen angående vissa frågor rörande vattenrätten (svensk-norsk vattenrättskonvention),

dels ock för sin del antaga de i propositionen innefattade förslagen till 1) lag om giltighet här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929 samt 2) lag med vissa föreskrifter angående tillämpningen här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929.

Stockholm den 22 maj 1929.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Westman, von Sydow, Linder, Almqvist, Thorberg**, *Granström, Tamm** och *Norman*;

från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Kalmar*, *Ros**, *Hage, Johanson* i Hallagården, *Jeppsson**, *Johansson* i Sollefteå, *Andersson* i Rasjön och *Sandström*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.